

Ο πίνακας είναι της Ουκρανής ζωγράφου Katya Gritseva

Η άποψη της συντακτικής ομάδας του elaliberta.gr

Το αποτέλεσμα των βουλευτικών εκλογών της 21ης Μαΐου, μας εισάγει σε μια νέα κατάσταση.

Η νίκη της ΝΔ με ποσοστό 40,79 % η οποία κέρδισε περίπου 200.000 ψήφους παραπάνω από τις βουλευτικές του 2019, σε συνάρτηση με την συντριπτική ήττα του ΣΥΡΙΖΑ ο οποίος κατέρρευσε στο 20,07% χάνοντας πάνω από 600.000 ψήφους σε σχέση με τις βουλευτικές του 2019, διαμορφώνουν ένα ριζικά νέο τοπίο.

Για να κατανοήσουμε τι συνέβη, είναι απαραίτητο να δούμε συνδυαστικά αυτά τα δύο φαινόμενα, τα οποία, οπωσδήποτε αποτέλεσαν μια δυσάρεστη έκπληξη και δημιούργησαν σοκ στον κόσμο της αριστεράς.

Αυτό που είναι πραγματικά τρομακτικό στην εικόνα του νεοδημοκρατικού θριάμβου είναι η επιβεβαίωση της ισχυρής συγκρότησης του κοινωνικού μπλοκ εξουσίας που εκπροσωπεί η πολιτική Μητσοτάκη. Μια ισχυρή συμμαχία των καπιταλιστών με την μεσαία αστική τάξη και τα ανώτερα μικροαστικά και επαγγελματικά στρώματα με στόχο την λεηλασία της εργατικής τάξης και των αυτοαπασχολούμενων ελεύθερων επαγγελματιών της πόλης και της υπαίθρου.

Η συγκρότηση αυτού του κοινωνικού μπλοκ με τα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά, έγινε δυνατή εξαιτίας της ήττας του εργατικού - λαϊκού κινήματος από την συνηκολόγηση της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ και την μνημονική διαχείριση της περιόδου 2015-2019.

Τράφηκε όμως και ενισχύθηκε περαιτέρω από τον πακτωλό δισεκατομμυρίων ευρώ που μοιράστηκε με την μορφή αναθέσεων έργων και διαγωνισμών του δημοσίου, σε αυτά ακριβώς τα στρώματα την περίοδο της πανδημίας και στην συνέχεια μέσω του ευρωπαϊκού μηχανισμού σταθερότητας και του ταμείου ανάκαμψης. Πρόκειται για μια διαδικασία που αποτέλεσε πηγή σκανδαλώδους πλουτισμού την περασμένη τετραετία αλλά και αιτία για την εκτίναξη του δημόσιου και του ιδιωτικού χρέους την οποία η επόμενη κυβέρνηση θα επιδιώξει να αντιμετωπίσει με νέο γύρω επιθέσεων στα λαϊκά στρώματα. Την ίδια ώρα ένα σημαντικό κομμάτι της εργατικής τάξης -το πιο ανοργάνωτο και το πιο κατακερματισμένο- σύρθηκε πίσω από την συμμαχία των αστικών στρωμάτων. Αυτό το τμήμα των εργαζομένων «έμαθε» το μνημονιακό μάθημα ότι η βελτίωση των συνθηκών εργασίας του και των απολαβών του εξαρτάται αποκλειστικά από την κερδοφορία του αφεντικού του και πως θα πρέπει να είναι «ευχαριστημένο» από τα επιδόματα (με τη μορφή των pass) και τα μπόνους που λαμβάνει αν εξοντωθεί σε 12ωρες βάρδιες

εργασίας.

Σε αυτόν τον συσχετισμό λοιπόν πατάει το γεγονός ότι το 1/3 των ερωτώμενων σε όλες τις δημοσκοπήσεις δηλώνει ικανοποιημένο με τη προσωπική οικονομική του κατάσταση και συγκροτεί την αρραγή βάση της ΝΔ.

Η διαπίστωση αυτή όμως δεν εξηγεί από μόνη της γιατί στις παραδοσιακά λαϊκές περιοχές, στους μισθωτούς του ιδιωτικού τομέα, στους συνταξιούχους, ακόμα και στη νεολαία, ο ΣΥΡΙΖΑ έρχεται δεύτερος και καταϊδρωμένος ενώ η ΝΔ κάνει περίπατο.

Η βασική ευθύνη βαραίνει τις συνδικαλιστικές ηγεσίες και τις πολιτικές ηγεσίες της αριστεράς

Η κατάσταση του οργανωμένου εργατικού κινήματος είναι το πρώτο σημείο που θα πρέπει να σταθούμε. Οι συνδικαλιστικές ηγεσίες έχουν εγκαταλείψει στην τύχη του το πιο ανοργάνωτο και κατακερματισμένο κομμάτι της εργατικής τάξης, αυτό που παρασύρθηκε στην «συμμαχία» με τους ισχυρούς. Τα συνδικάτα στον ιδιωτικό τομέα εξακολουθούν –με ευθύνη της συνδικαλιστικής γραφειοκρατίας– να είναι αδύναμα, με ελάχιστες εμβληματικές εξαιρέσεις (Cosco, e-food κλπ) και η προοπτική του συλλογικού αγώνα για βελτίωση της ζωής μοιάζει πολύ αδύναμη. Στο Δημόσιο, τα συνδικάτα είναι ακόμα ισχυρά και δίνονται μάχες για τις συνθήκες δουλειάς και για προσλήψεις, αλλά και εδώ, δεν σηκώνονται μεγαλύτερες μάχες (πχ για αυξήσεις). Στην πραγματικότητα, το κίνημα δεν έχει ακόμα ανακάμψει από την ήττα του 2015. Το τελευταίο διάστημα, έγιναν πράγματι μεγάλες κινητοποιήσεις. Όμως αυτές σηματοδοτούν μια αναθέρμανση, που ξεκίνησε αλλά δεν έχει παγιωθεί.

Υπάρχουν πολιτικές ευθύνες γι' αυτήν την κατάσταση

Οι ευθύνες ανήκουν πρώτα και κύρια στην αντιπολίτευση του «θα λογαριαστούμε μετά». Ο ΣΥΡΙΖΑ, μετά την μνημονιακή διαχείριση που έκανε ως κυβέρνηση, εξελίχθηκε σε μια αντιπολίτευση που δεν άρθρωνε ριζικά διαφορετικό λόγο, κρατούσε χαμηλούς τόνους, όντας σίγουρη για την προοπτική της εναλλαγής στην εξουσία. Απλά περίμενε και θεωρούσε δεδομένο ότι ο Μητσοτάκης θα πέσει σαν ώριμο φρούτο. Μέχρι την τελευταία στιγμή, εξέπεμπε με όλους τους τρόπους και σε όλους τους τόνους μήνυμα μειωμένων προσδοκιών για την εργατική τάξη, για μια διακυβέρνηση διαχείρισης με σεβασμό στο κεφάλαιο τις τράπεζες και τις δεσμεύσεις στην ΕΕ. Μια αντιπολίτευση που, με σιγουριά –και αλαζονεία– ότι θα υπάρξει εναλλαγή καλλιεργούσε χαμηλές προσδοκίες ακριβώς για να μην έχει δεσμεύσεις απέναντι στο κίνημα. Αυτό ήταν η μεγαλύτερη στήριξη στην πολιτική της ΝΔ.

Επιπλέον, όλη την τετραετία της ΝΔ, ο ΣΥΡΙΖΑ στήριξε κρίσιμες κυβερνητικές αποφάσεις ψηφίζοντας μαζί με τη ΝΔ την πλειοψηφία των νομοσχεδίων. Στα λεγόμενα εθνικά θέματα, στήριξε τις προκλητικές αγορές όπλων, δεν διαφώνησε καθόλου αλλά στήριξε το φράχτη στον Έβρο, ενώ πολλές φορές, βασιλικότερος του βασιλέως, κατηγόρησε την κυβέρνηση της ΝΔ για ενδοτισμό απέναντι της Τουρκίας.

Ο ΣΥΡΙΖΑ πρόκρινε το πρόσωπο της ρεαλιστικής κεντροαριστεράς με σεβασμό των περιορισμών της δημοσιονομικής σταθερότητας. Αυτό δεν έκανε καθόλου πειστικό το ασαφές σχέδιο του για επαναφορά του κράτους πρόνοιας και της διάσωσης των δημόσιων αγαθών. Είναι χαρακτηριστικό ότι ούτε καν για επανακρατικοποίηση του ΟΣΕ δεν τόλμησε να μιλήσει, μετά το έγκλημα στα Τέμπη.

Θα μπορούσαν να ειπωθούν πολλά ακόμα. Αυτό που έχει όμως σημασία είναι ότι:

Ο ΣΥΡΙΖΑ στη διάρκεια των 4 χρόνων της ΝΔ, δεν κατάφερε να ανακτήσει την εμπιστοσύνη των «από κάτω». Η προδοσία του δημοψηφίσματος του 2015 και η μνημονιακή διαχείριση, αλλά και η αντιπολιτευτική τακτική ενός «νέου ΠΑΣΟΚ» που ακολούθησε μετά το 2019, του χρεώνουν την ευθύνη για τη νομιμοποίηση του ΤΙΝΑ, την αποδοχή των αδιεξόδων και της παγίωσης των χαμηλών προσδοκιών.

Αφού απέτυχε σαν κυβέρνηση, κατάφερε να αποτύχει παταγωδώς και σαν αντιπολίτευση.

Ο ΣΥΡΙΖΑ, παρά την προσπάθειά του να πείσει την άρχουσα τάξη ότι το μόνο που θέλει είναι να κάνει την Ελλάδα «μια κανονική ευρωπαϊκή χώρα», δεν έχει την εμπιστοσύνη ούτε των «από πάνω». Τον βαραίνει ακόμα το γεγονός πως πάτησε πάνω στο ξέσπασμα των λαϊκών αγώνων της περιόδου 2010-2015 για να έλθει στην εξουσία, παρά την προδοσία που διέπραξε εις βάρος του λαού, παρά τις προσπάθειές του να αποδείξει ότι είναι ένα σοβαρό μετριοπαθές κόμμα με κοστολογημένο πρόγραμμα και ευρωπαϊκές προοπτικές.

Ο ΣΥΡΙΖΑ, με την προσπάθειά του να γίνει ΠΑΣΟΚ στη θέση του ΠΑΣΟΚ, έκανε το άλμα στο κενό.

Όλα τα παραπάνω, δεν αναιρούν το γεγονός ότι μεγάλο μέρος της εργατικής τάξης εξακολούθησε να βλέπει στο ΣΥΡΙΖΑ μια φιλική εναλλακτική λύση, μια πιο ανθρώπινη εξουσία, μια ευκαιρία για να φύγει η ΝΔ. Και αυτός ο κόσμος που ψήφισε ΣΥΡΙΖΑ, σήμερα είναι ιδιαίτερα απογοητευμένος.

Το τέλος του ΣΥΡΙΖΑ;

Είναι γεγονός ότι η κατάρρευση είναι τραγικά μεγάλη, είναι αντίστοιχη με την κατάρρευση που υπέστη το ΠΑΣΟΚ στις βουλευτικές εκλογές του 2012.

Ο ΣΥΡΙΖΑ, εδώ και μια δεκαετία, είχε μια ιλιγγιώδη άνοδο των ποσοστών του: από 4,6 το 2009 σε 16,78 % και 26,89 % το 2012, σε 36,34% και 35,46 % το 2015, μέχρι το 2019 με 31,53%.

Είναι ερώτημα εάν σε αυτή τη δεκαετία με τα υψηλά ποσοστά κατάφερε να χτίσει ένα μεγάλο κόμμα δεμένο με την κοινωνία, τους χώρους δουλειάς τις γειτονιές και κυρίως τους αγώνες, έτσι ώστε να έχει μια κοινωνικά ριζωμένη και όχι αποκλειστικά εκλογική βάση.

Η δόμηση του, στηρίχτηκε στον «χαρισματικό αρχηγό» και στην προοπτική της άμεσης εναλλαγής στην εξουσία. Η παρουσία του στους χώρους δουλειάς, στις αυτοδιοικητικές εκλογές και στις γειτονιές παρέμεινε αναντίστοιχη με το κοινοβουλευτικό του ποσοστό. Τώρα που η προοπτική της (εναλλαγής) εξουσίας απομακρύνεται και πιθανόν να χάνεται, είναι ένα ερώτημα εάν και πόσο μπορεί να επιβιώσει. Το ερώτημα αυτό θα απαντηθεί σύντομα.

Είναι η άνοδος του ΚΚΕ η προοπτική για τη στήριξη του κινήματος;

Το ΚΚΕ, είχε μια μικρή άνοδο 2 μονάδων, εισπράττοντας ένα μικρό μέρος από την κατάρρευση του ΣΥΡΙΖΑ. Σαφώς πρόκειται για αριστερή ψήφο. Όμως, το ΚΚΕ, εξακολουθεί να είναι η δικλείδα ασφαλείας που απορροφάει τον ριζοσπαστισμό για να τον εκτονώσει στην προοπτική να αλλάξουν οι συσχετισμοί σε ένα απροσδιόριστο μέλλον και να λυθούν όλα τα προβλήματα στον «μελλοντικό παράδεισο» του σοσιαλισμού. Το ΚΚΕ έχει αποδείξει πολλές φορές στην άρχουσα τάξη τη χρησιμότητά του, όταν το κίνημα ανέβηκε και έγινε απειλητικό. Η «υπεύθυνη» στάση του το Δεκέμβρη του 2008, η περιφρούρησή του στο κτίριο της Βουλής τον Οκτώβρη του 2011 δεν πρέπει να ξεχαστούν.

Η πρόσφατη οικειοποίηση συνθημάτων των κινημάτων και της αντικαπιταλιστικής-επαναστατικής αριστεράς (πχ «μόνο ο λαός σώζει το λαό») και η αυτοπαρουσίαση του ως μοναδικού συντελεστή των αγώνων της περιόδου είναι μια ακραία λαθροχειρία. Πόσο μάλλον που την πρώτη περίοδο της πανδημίας είχε υιοθετήσει απόλυτα τις συμβολικές ενέργειες του «θα λογαριαστούμε μετά» ενώ τη μάχη ενάντια στην καταστολή για το δικαίωμα της διαδήλωσης και της απεργίας την έδωσαν μόνοι και πρώτοι οι υγειονομικοί και η άκρα αριστερά.

Θα μπορούσαμε και δω να πούμε πολλά, όμως, το ΚΚΕ έχει αποδείξει πολλές φορές ότι δεν είναι η λύση, αλλά μέρος του προβλήματος της αριστεράς.

Τι συνέβη με το ΜΕΡΑ25;

Το ΜΕΡΑ25 είχε σημαντική πτώση, διαψεύδοντας αρνητικά τις δημοσκοπήσεις. Από το 3,44% του 2019, έπεσε στο 2,62% χάνοντας περίπου 40.000 ψήφους.

Το στίγμα του ΜΕΡΑ25 ήταν εξ αρχής αρχηγοκεντρικό και διαχειριστικό. Η «ρεαλιστική ανυπακοή» στην ΕΕ που ευαγγελιζόταν δεν φαινόταν και δεν ήταν πιο πειστική από την πλήρη υποταγή στην ΕΕ και τις επιταγές της άρχουσας τάξης που υλοποίησε ο ΣΥΡΙΖΑ σαν κυβέρνηση με την υπόσχεση του «φιλολαϊκού παράλληλου με τα μνημόνια προγράμματος» την περίοδο 2015-2019. Στη διάρκεια της τετραετίας 2019-2023, ήταν φανερό ότι δέχεται πίεση από τα δεξιά του, καθώς έχασε 3 βουλευτές προς ΣΥΡΙΖΑ. Λίγο πριν τις εκλογές, επιχείρησε αριστερή στροφή με τη συνεργασία του με τη ΛΑΕ. Πράγματι τράβηξε ένα μικρό κομμάτι ψηφοφόρων και στελεχών της άκρας αριστεράς, το οποίο θεώρησε ότι πρόκειται για νέο ελπιδοφόρο ξεκίνημα, αλλά αυτή η μετατόπιση του δεν εμπεδώθηκε από τους ψηφοφόρους του 2019. Στο τέλος δέχτηκε τις ίδιες πιέσεις που δέχτηκε και ο ΣΥΡΙΖΑ και έχασε ένα σημαντικό μέρος ψηφοφόρων. Απ' ό,τι φαίνεται είναι πολύ δύσκολο να μπει ξανά στη Βουλή, κάτι που είναι κρίσιμο για την ύπαρξή του.

Τέλος εποχής;

Η αντικαπιταλιστική-επαναστατική αριστερά θα πρέπει να κατανοήσει ότι βρισκόμαστε σε μια νέα φάση.

Η πολιτική προοπτική μιας άμεσης εναλλαγής στην εξουσία –για να φύγει η ΝΔ– δεν υπάρχει πια. Αυτό το γεγονός θα δυσκολέψει τα πράγματα, όσον αφορά το ηθικό των ανθρώπων και των αγωνιστών της αριστεράς.

Το βάρος που πέφτει πάνω στην αντικαπιταλιστική-επαναστατική αριστερά είναι μεγάλο. Δεν αρκεί –ποτέ δεν αρκούσε εξάλλου– μόνο η οργάνωση των αντιστάσεων, η κινηματική έκφραση, η οργάνωση των αγώνων. Χρειάζεται να οικοδομηθεί ταυτόχρονα και η δυνατότητα σοβαρής πολιτικής έκφρασης των κινημάτων.

Η άμεση επέκταση της οργάνωσης στους χώρους δουλειάς για το ανοργάνωτο και κατακερματισμένο κομμάτι των εργαζομένων που υφίσταται με τον ποιο σκληρό τρόπο την νεοφιλελεύθερη βαρβαρότητα είναι τα πρώτιστο καθήκον.

Αυτήν λοιπόν την προοπτική πιστεύουμε ότι σηματοδοτεί η ψήφος στην ΑΝΤΑΡΣΥΑ στις εκλογές της 25ης του Ιούνη. Την διατήρηση ενός χώρου αναφοράς για ένα νέο ξεκίνημα στην πορεία της γνήσιας μετωπικής πολυτασικής και πλουραλιστικής συγκρότησης της αντικαπιταλιστικής αριστεράς.

Και για αυτό αξίζει να στηριχθεί η ΑΝΤΑΡΣΥΑ και στις επόμενες εκλογές.

Ταυτόχρονα, πρέπει να εγκαταλειφθεί ο σχεταρισμός. Να μην γίνουν τα ίδια λάθη που έγιναν το 2015, όταν ο κόσμος του ΟΧΙ βρέθηκε ορφανός. Να απευθυνθεί σήμερα, επίμονα, ενωτικά και όχι τελεσιγραφικά στον κόσμο που αφήνει απογοητευμένο η αποτυχία και η κατάρρευση του ΣΥΡΙΖΑ. Με ενωτική προσέγγιση για κοινές δράσεις, κοινές πρωτοβουλίες στα κινήματα και ανοιχτή συντροφική συζήτηση.

Χρειάζεται να συγκεκριμενοποιηθεί μια συγκεκριμένη πρόταση για ενιαίο μαχητικό εργατικό μέτωπο όλων των δυνάμεων (κοινωνικών, συνδικαλιστικών και πολιτικών) της αριστεράς, με στόχο την αγωνιστική ακύρωση των αντεργατικών μέτρων, την ανατροπή των στρατηγικών επιλογών της άρχουσας τάξης και την διάλυση του ηγεμονικού μπλοκ που εκπροσωπεί η κυβέρνηση της ΝΔ.

Και βέβαια, πρέπει να ανασυγκροτηθεί η ίδια η αντικαπιταλιστική-επαναστατική αριστερά.

Η εμπειρία της **ΑΝΤΑΡΣΥΑ** και το αντικαπιταλιστικό μεταβατικό πρόγραμμα της μπορεί και πρέπει να είναι το κέντρο της προσπάθειας μιας τέτοιας ανασύνθεσης. Μιας ανασυγκρότησης που θα υπερβεί τις οργανώσεις, θα δώσει χώρο σε ανένταχτο δυναμικό και θα προχωρήσει σε ειλικρινή διάλογο και αποτίμησης γιατί απέτυχε μέχρι σήμερα και πώς θα οικοδομηθεί ένα αντικαπιταλιστικό/επαναστατικό κόμμα, συσπειρώνοντας νέες δυνάμεις οργανώσεων και ανένταχτων αγωνιστών και αγωνιστριών.

Αυτήν λοιπόν την προοπτική πιστεύουμε ότι σηματοδοτεί η ψήφος στην **ΑΝΤΑΡΣΥΑ** στις εκλογές της 25ης του Ιούνη. Την διατήρηση ενός χώρου αναφοράς για ένα νέο ξεκίνημα στην πορεία της γνήσιας μετωπικής πολυτασικής και πλουραλιστικής συγκρότησης της αντικαπιταλιστικής αριστεράς.

Και για αυτό αξίζει να στηριχθεί η **ΑΝΤΑΡΣΥΑ** και στις επόμενες εκλογές.

Πηγή: elaliberta.gr